

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

Ministry of health
Public health services
Department of environmental health
Jerusalem

משרד הבריאות
שירותי בריאות הציבור
המחלקה לבריאות הסביבה
ירושלים

ד' תשרי תשע"ג
20 ספטמבר 2012

12 - תחזוקת מתקני שתייה ציבוריים -

התקנה ותחזוקה של ברזי ומתקני מי שתייה בפארקים ובמרחב הציבורי

במרחב חלק מהישובים בארץ מותקנים ברזי שתייה, שמטרתם להביא לנוחות הציבור ולעידוד שתייה. במקרים רבים נמצא כשלים בהתקנת הברזים ותחזוקתם, מה שהופך אותם לבלתי ראויים לשימוש. על מנת שישמשו את המטרה לשמה הותקנו, על המתקנים להיות בעלי עמידות מכנית, אסתטיים, בטיחותיים, וכן בעלי היגיינת סביבה ותברואה. להלן הנחיות בסיסיות והמלצות לרכישה, התקנה ותחזוקה של ברזי מי שתייה:

א. רכישה

- ירכשו ברזים העומדים בדרישות תקן ישראלי, כולל ת"י 5452 להתאמתם למי שתייה.
- מומלץ לספק מערכת קירור למים כדי לעודד את השתייה בציבור.
- מומלץ לרכוש מתקן עם הגנה טובה בפני מגע פיזי בפייית הברז.

ב. התקנה

- הברזים יחוברו למערכת המים הישובית בלבד, כך שתובטח איכותם והתאמתם לשתייה.
- המתקנים לא יותקנו בקצוות קווים, ע"מ להבטיח תחלופה מתמדת של המים.
- מומלץ שלא יותקנו בצמוד לחדרי שירותים, מחשש לזיהום סביבתם.
- התקנת מסנן גס בכניסה למתקן שתייה אינה נדרשת, עלולה להוות מטרד תחזוקתי ואף מצע לגידול חיידקים כאשר אינו מתוחזק כראוי. לכן מומלץ שלא להוסיף מסנן בכניסה למתקן השתייה.
- יוסדר ניקוז בשיפוע שיבטיח איסוף מלא של המים ממגש השתייה ומשטח ההתקנה של הברז, למניעת הצטברות מים על המתקן והתרבות מיקרואורגניזמים ובע"ח קטנים אחרים.
- מומלץ לרצף את המשטח עליו מונח מתקן השתייה, ולהבטיח כי ניקוז המים מהמתקן יחובר למערכת הביוב/ניקוז, כך שלא ייווצרו שלוליות ובוץ ע"פ השטח.
- מומלץ לתכנן את המתקן כך שיתאים לסוגי צרכנים שונים (בגבהים שונים או במתקנים נפרדים): מבוגרים, ילדים ואף בעלי חיים (ללא מגע בברזי בני האדם).
- מומלץ להתקין ברזים שימנעו בזבוז של המים.
- על המתקן יחובר שלט ברור: "מים לשתייה".

תחזוקה

- יש להקפיד על כך שמים לא יעמדו זמן רב בצנרת (ומיכל הקולר אם קיים). אם יש חשש שלא נעשה שימוש במתקנים, יש להזרים מים עד החלפתם המלאה וריענון המים בצנרת.
- יש לדאוג לניקיון כללי של סביבת המתקן והמתקן עצמו, ולהשתמש בחומר ניקוי מתאים ע"פ המלצות היצרן, למניעת פגיעה בחומרי המבנה והמעטפת.
- יש לנקות ולחטא את גוף המתקן והברזים אחת לחודש לפחות, בשל החשש להצטברות משקעים וחיידקים בתוך הצנרת ומיכל האחסון של המים (אם יש). הניקוי יכלול הסרת המשקעים והאבנית, וחיטוי פיית המזיגה (בידיים נקיות או באמצעות כפפות חד-פעמיות), בעזרת חומר חיטוי מתאים לשימוש במי שתייה. לאחר החיטוי יוזרמו מים דרך צינור היציאה לשטיפת עודפי החומר.
- במתקנים בהם מותקן מסנן בכניסה למכשיר יש לוודא שהחלפת המסנן, שטיפתו וניקויו יבוצעו ע"י נציג החברה בהתאם להוראות היצרן. באם הלקוח מבצע את החלפת המסנן בעצמו יש להקפיד על עבודה עם ידיים נקיות או כפפות חד פעמיות למניעת זיהומו.
- יש לוודא שניקוז המתקן אינו סתום וכי אין הצטברות מים במגש של המתקן.
- על המתקן להיות בטיחותי למשתמש.
- **מומלץ למנות גורם אחראי מטעם הרשות המקומית/הנהלת הישוב, שידאג באופן שגרתי לתחזוקה התקופתית ולניקיון של מתקני המים.**